

*Vammaispalvelut ovat niitä saaville
henkilöille välttämätön tuki jokapäiväisen
elämän sujumiseksi ja yhdenvertaisen
toimijuuden toteuttamiseksi*

Kuuleminen STV 8.9.2023

HE 9/2023 vp vammaispalvelulain voimaantumisen lykkääminen

Päivi Topo

paivi.topo@oikeus.fi

Vammaisten henkilöiden tarpeisiin vastattava yhdenvertaisesti iästä riippumatta

- Korkea ikä ei voi olla peruste evätä tarpeellista palvelua
- Palveluntarve ei poistu, vaikka vammaispalvelua ei myönnetä, eli tarpeeseen vastattava lisäämällä muita palveluja.
- Tavanomaiseen ikääntymiseen ei kuulu sellainen toimintakyvyn vakava heikentyminen, joka oikeuttaisi vammaispalveluiden saantiin.
- Osa iäkkäistä ihmisistä vammautuu tapaturmaisesti tai sairauden vuoksi ja osa on elänyt pitkään tai koko elämän näiden vammojen kanssa. He tarvitsevat vammaispalveluita auttamaan heitä mahdollisimman itsenäisessä elämässä kotona ja kodin ulkopuolella.
- Mikäli iän perusteella kohdellaan lähtökohtaisesti ikääntyneitä huonommin kuin nuorempia on kyseessä ikään perustuva syrjintä (Perustuslain 6§)

Eriarvoista kohtelua tapahtuu jo nyt iän perusteella

- Käytännössä siirretään vammaispalvelulain puolelta iäkkäitä sosiaalihuoltolain palveluihin, vaikka palveluiden tarpeet ja perusteet eivät ole muuttuneet. Palveluiden saanti usein heikkenee.
- Vanhusasiavaltuutetulle tulleiden yhteydenottojen ja vanhusneuvostotapaamisten perusteella tällaisia tilanteita on ollut erityisesti hyvinvointialueiden aloittaessa.
- Sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa ei tavallisesti ole eri vammaisryhmien tarpeiden huomointia siten kuin vammaispalveluissa. Palveluiden valikoima on usein selvästi suppeampi sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa kuin vammaispalveluissa.

